

Enderlein, Coniopterygidae.

Kellogg, Mallophaga.

v. Schönfeldt, Brenthidae.

Ten geschenke ontvangen.

Van de schrijvers:

C. A. L. SMITS VAN BURGST, Nuttige en schadelijke insecten.
2e Ed. 1908.

J. G. DE MAN, 2 verhandelingen over Crustacea.

J. C. KONINGSBERGER, 10 zoölogische verhandelingen, hoofdzakelijk insecten betreffend.

O. MEISSNER, Potsdam, 30 verhandelingen over insecten.

Van Dr. A. C. Oudemans:

10 verhandelingen van E. Strand, W. Weltner en F. Richters,
allen insecten betreffend.

C. L. REUVENS.

Eene waarneming betreffende de werkzaamheid der Roode Boschmier (*Formica rufa* L.).

De heer P. Boodt, ambtenaar bij het Staatsboschbeheer, zendt ons de volgende mededeeling, die wij onder dankzegging gaarne opnemen.

»Op een zonnigen dag, in het begin der maand Juli van dit jaar, bezocht ik de door den Nonvlinder (*Lymantria monacha* L.) aangetaste bosschen onder Alphen (N.Br.). De rupsen waren toen nog duchtig met het vernielingswerk bezig, terwijl in de meest geteisterde gedeelten van het bosch op het mos en het strooisel onder de boomen de uitwerpselen bij massa's te vinden waren.

Langs een zandweg, die de aangetaste bosschen doorsnijdt, trof ik hier en daar hoopen aan, wel ongeveer 40 cM. hoog, die voor verreweg het grootste gedeelte uit uitwerpselen van Nonrupsen bestonden.

Hoe kwamen die ophoopingën daar?

Weldra bleek mij uit het gekrioel rondom de hoopen, dat deze het werk waren van de Roode Boschmieren (*Formica rufa* L.) en werkelijk zag men deze nijvere diertjes bij tientallen uit de bosschen komen, alleen, of soms met hun tweeën, de uitwerpselen aansleepend. Er werd met ijver en energie gewerkt; niets schrikte de mieren af. Groef ik eene sleuf tusschen een hoop en het bosch, of werden takken aan de mieren in den weg gelegd, zoo waren deze hindernissen wel in staat de diertjes wat op te houden, maar toch passeerden zij met de voor hen klaarblijkelijk zoo kostbare vracht, welke vervolgens op een hoop gedeponeerd werd.

Of de mieren, die tot het vervaardigen der z.g. mierenhoopen vaak dennenaalden aansleepen en deze nu ten deele met de uitwerpselen der Nonrupsen bedekt vonden, uit gemakzucht de voor de hand liggende uitwerpselen in plaats van de zich daaronder bevindende dennenaalden meenamen, dan wel of zij voor genoemde uitwerpselen eene voorkeur hebben en deze haar wellicht in een of ander opzicht van nut zijn, is eene vraag, welke men zich stelt, doch welke beantwoording nog niet zoo gemakkelijk zal zijn.«

N.B. Voor mededeelingen berustende op eigen waarneming omtrent het voorkomen, de levenswijze, de vijanden enz. van den Nonvlinder, houdt de Redactie der Ent. Berichten zich zeer aanbevolen; het is toch niet onmogelijk, dat de in 1908 in ons land begonnen plaag zich in 1909 uitbreidt. Vooral in eene dergelijke periode is het doen van waarnemingen op zeer vele plaatsen van belang en hebben allerlei opgemerkte feiten soms eene veel grootere beteekenis, dan men zich wel voorstelt.

DE REDACTIE.